

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος LLB-186	Τίτλος Μαθήματος Συνταγματική Ιστορία	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 6
Προαπαιτούμενα Μαθήματος Δ/Υ	Τμήμα Νομική	Εξάμηνο Εαρινό
Τύπος Μαθήματος Επιλεγόμενο	Γνωστικό Πεδίο Ιστορία δικαίου, Δημόσιο δίκαιο	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών 1 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ. Στέργιος Μήτας	Έτος Σπουδών Οποιοδήποτε
Μέθοδος Διδασκαλίας Διά ζώ	Πρακτική Άσκηση Δ/Υ	Συναπαιτούμενα Μαθήματος Δ/Υ

Στόχοι Μαθήματος:

Στο μάθημα θα παρουσιαστούν βασικές εξελίξεις και καμπές της ελληνικής συνταγματικής ιστορίας. Θα γίνει αναφορά στα Συντάγματα του Αγώνα, στην περίοδο της απόλυτης και της συνταγματικής μοναρχίας υπό τον Όθωνα, στην καθιέρωση της δημοκρατικής αρχής και της αρχής της δεδηλωμένης κατά την περίοδο της βασιλείας του Γεωργίου Α', στον Εθνικό Διχασμό και την κρίση των κοινοβουλευτικών θεσμών, με την ενδιάμεση εισαγωγή της αβασίλευτης δημοκρατίας, πριν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, και στη συνέχεια θα γίνουν ειδικές αναφορές σε ζητήματα συνταγματικής τάξης κατά την περίοδο που μεσολαβεί ανάμεσα στον Εμφύλιο Πόλεμο και την ανατροπή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν τα σημαντικότερα δεδομένα και γεγονότα της ελληνικής συνταγματικής ιστορίας
2. Κατανοούν την εξελικτική πορεία του ελληνικού συνταγματισμού στο ευρύτερο πλαίσιο της ελληνικής πολιτικής ιστορίας και της μετεξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας
3. Αναλύουν τις βαθμίδες εξέλιξης του συνταγματικού κειμένου με αναφορά σε κρίσιμα στοιχεία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας (λ.χ., αρχή δεδηλωμένης) και του κράτους δικαίου (λ.χ. έλεγχος συνταγματικότητας των νόμων)

4. Αναγνωρίζουν τις ιστορικές εξελίξεις και τις πολιτειακές κρίσεις που βρίσκονται πίσω από συγκεκριμένους θεσμούς του ισχύοντος Ελληνικού Συντάγματος

Περιεχόμενο Μαθήματος:

1. Τα Επαναστατικά Συντάγματα – Από τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας στην απόλυτη μοναρχία του Όθωνα.
2. Η Επανάσταση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 και η Α' Εθνοσυνέλευση - Οι θεσμοί της συνταγματικής μοναρχίας.
3. Η Επανάσταση του Οκτωβρίου 1862, η εισαγωγή της βασιλευμένης δημοκρατίας, η Β' Εθνοσυνέλευση και η εδραίωση του συνταγματικού κράτους με το Σύνταγμα του 1864.
4. Ο τρόπος λειτουργίας του κοινοβουλευτικού συστήματος υπό το Σύνταγμα του 1864 – Εισαγωγή της αρχής της δεδηλωμένης – Ο δικαστικός έλεγχος της συνταγματικότητας.
5. Το κίνημα στο Γουδί και η πορεία προς την αναθεώρηση Συντάγματος – Το Σύνταγμα 1911 και η απόπειρα εκσυγχρονισμού – Ο Εθνικός Διχασμός από τη σκοπιά της συνταγματικής και της κοινοβουλευτικής ιστορίας.
6. Η κορύφωση της συνταγματικής και εθνικής κρίσης με τη Μικρασιατική Καταστροφή – Η Δ' Συντακτική Συνέλευση και η Δικτατορία Πάγκαλου – Το Σύνταγμα του 1927.
7. Οι πολιτειακές κρίσεις του Μεσοπολέμου – Οι διώξεις των πολιτικών αντιπάλων, τα κινήματα του 1935, η παλινόρθωση του βασιλέα με το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1935 και η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου.
8. Το κράτος και το πολιτειακό ζήτημα κατά την Κατοχή – Η Συμφωνία του Λιβάνου και η αναβίωση του Συντάγματος του 1911 – Ο Εμφύλιος Πόλεμος – Η Δ' Αναθεωρητική Βουλή – Τα «έκτακτα μέτρα».
9. Το Σύνταγμα του 1952 και η νοθευμένη λειτουργία του – Το «παρασύνταγμα».
10. Η αδυναμία συμβίωσης του κοινοβουλευτικού συστήματος με το θεσμό της βασιλείας, οι βασιλικές παρεμβάσεις – Η άνοδος του Κέντρου και η «βαθεία τομή» του 1963 – Τα «Ιουλιανά» - Η πορεία προς το πραξικόπημα.
11. Η δικτατορία των συνταγματαρχών – Ο στρατός ως φορέας της πολιτικής εξουσίας και η «συνταγματική σκηνογραφία» των συνταγματαρχών.
12. Η πτώση της χούντας και η μετάβαση στη Δημοκρατία – Το δημοψήφισμα του 1974 – Η Ε' Αναθεωρητική Βουλή και οι βασικοί άξονες των συζητήσεων σε αυτήν.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαλέξεις, Ερωταποκρίσεις, Κατευθυνόμενη ελεύθερη συζήτηση, Μελέτη πηγών, Υποθέσεις εργασίας, Οπτικοακουστικό υλικό

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Τελικές εξετάσεις – Ενδιάμεσες εξετάσεις – Συμμετοχή στις δραστηριότητες του μαθήματος

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>Πολιτική και συνταγματική ιστορία της Ελλάδας (1821-1941)</i>	Γ. Αναστασιάδης	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	2001	
<i>Σύγχρονη ελληνική πολιτική και συνταγματική ιστορία (1940-1986), β' έκδοση</i>	Γ. Αναστασιάδης	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	1998	

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>Το Σύνταγμα και οι εχθροί του στη νεοελληνική ιστορία, 1800-2010</i>	Ν. Αλιβιζάτος	Πόλις, Αθήνα	2011	
<i>Δοκίμιο ελληνικής συνταγματικής θεωρίας</i>	Γ. Δρόσος	Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή	1996	

<i>Η υπεροχή του Συντάγματος έναντι του Νόμου, ως απαύγασμα του Συνταγματισμού</i>	Σ. Ορφανουδάκης	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	2008	
<i>Κοινοβούλιο και Μοναρχία στην Ελλάδα</i>	Γ. Αναστασιάδης	Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη	1995	
<i>Οι δημοκρατικοί θεσμοί των Ελλήνων</i>	Γ. Αναστασιάδης	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	2014	
<i>Η γένεση του κοινοβουλευτικού συστήματος και η ανάδειξη της κυβέρνησης, β' έκδοση</i>	Α. Δημητρόπουλος	Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη	2014	
<i>Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία, 1917-1940: Από την αποκατάσταση της συνταγματικής νομιμότητας στο δικτατορικό καθεστώς της 4ης Αυγούστου</i>	Π. Πετρίδης	Γκοβόστης, Αθήνα	2000	